

ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет права, публічного управління та національної безпеки

Кафедра економічної теорії, інтелектуальної власності, та публічного управління

Силабус дисципліни «ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ТА ЗАХИСТ АВТОРСЬКИХ ПРАВ»

1. Профіль дисципліни

Освітньо-професійна програма «Агрономія»	Освітній ступінь – третій (освітньо-науковий), доктор філософії Кількість кредитів на курс – 4,0 Загальна кількість годин на курс –120 Рік підготовки, семестр – 1-й рік підготовки, 1-й семестр Компонент освітньої програми: обов'язкова Цикл підготовки: <i>загальний</i> Мова викладання: українська
---	--

2. Інформація про викладача

Викладач (-і)	Якобчук Валентина Павлівна
Профайл викладача (-ів)	https://polissiauniver.edu.ua/якобчук-валентина-павлівна/
Контактна інформація	Номер телефону: 0988705584 контактний E-mail: valentyna.iakobchuk@gmail.com
Сторінка курсу в Moodle	http://beta.znau.edu.ua:3398/course/view.php?id=1401
Консультації	<i>Онлайн консультації через доступні канали зв'язку, в т.ч. zoom (конференція 3143136835, пароль 2020), телефон, Viber, електронну пошту, тощо, за розкладом.</i>

3. Анотація до дисципліни

Мета вивчення дисципліни: сприяти формуванню у аспірантів знань та навичок прийняття обґрунтованих рішень, пов'язаних з портфелем прав інтелектуальної власності.

Основною ціллю вивчення дисципліни є формування у аспірантів компетентностей, що набуває здобувач вищої освіти по закінченню вивчення даної дисципліни. Завдання вивчення дисципліни: засвоїти фундаментальні поняття у сфері інтелектуальної власності; навчити здобувачів орієнтуватися у видах інтелектуальної власності, її розпізнавальних особливостях; розкрити основні теоретичні і методологічні засади процесу управління об'єктами інтелектуальної власності.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких компетентностей:

а) загальних (ЗК):

ЗК4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми агрономії на основі системного наукового та загального культурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

б) спеціальних/фахових (СК/ФК):

СК5. Здатність ініціювати та реалізовувати інноваційні комплексні проекти в агрономії та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство під час їх реалізації.

СК6. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері агрономії, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

Програмні результати навчання (ПРН):

РН4. Створювати інформаційні бази та володіти сучасним інструментарієм для пошуку, оброблення та аналізу наукової інформації, зокрема, статистичними методами аналізу даних великого обсягу та/або складної структури.

РН6. Розробляти та реалізовувати наукові й інноваційні проекти, які дають можливість вирішити наукові, технологічні, економічні й організаційні проблеми агрономії з дотриманням норм академічної етики і врахуванням технічних, соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати: класифікацію об'єктів інтелектуальної власності; основні концепції та стратегії управління інтелектуальною власністю; світову систему охорони права інтелектуальної власності; інституційно-правове поле функціонування інтелектуальної власності в Україні; основи патентно-ліцензійної політики та здійснення патентних досліджень; основи комерціалізації інтелектуальної власності та її маркетингу; порядок обліку і оцінки вартості інтелектуальної власності в процесі її комерціалізації; основи захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності, принципи академічної доброчесності;

вміти: ідентифікувати і класифікувати об'єкти інтелектуальної власності; збирати і аналізувати патентну інформацію для проведення патентних досліджень; сформулювати заявку на набуття прав на об'єкт авторського права; сформулювати заявку на набуття прав на винаходи і корисні моделі; сформулювати заявку на набуття прав на промисловий зразок та на кваліфіковане зазначення походження товару; сформулювати заявку на набуття прав на знак для товарів і послуг; сформулювати заявку на набуття прав на нетрадиційні об'єкти; розраховувати вартість прав на об'єкти інтелектуальної власності; визначати економічний ефект від комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності; визначати збитки від порушення права інтелектуальної власності; вирішувати проблеми економічного характеру, пов'язані з інтелектуальною власністю.

4. Організація навчання

4.1. Обсяг дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Денна	Заочна
Лекції	20	
Практичні	20	
Самостійна робота	80	
Всього	120	

4.2. Зміст початкової дисципліни

№ з/п	Тема	Структура курсу	Кількість годин	
			Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1. Основи інтелектуальної власності				
1	T1	<i>Інтелектуальна власність у цивілізаційному розвитку суспільства</i> 1. Історичний розвиток концепції інтелектуальної власності. 2. Роль інтелектуальної власності в сучасному суспільстві. 3. Основні види інтелектуальної власності (авторське право, патенти, торговельні марки). 4. Вплив інтелектуальної власності на економіку і науково-технічний прогрес. 5. Виклики і перспективи інтелектуальної власності в умовах технологічного розвитку.	14	
2	T2	<i>Правове регулювання інтелектуальної власності</i> 1. Поняття і основи правового регулювання інтелектуальної власності. 2. Національні та міжнародні нормативні акти. 3. Органи державної влади та їх роль в охороні інтелектуальної власності. 4. Особливості регулювання прав інтелектуальної власності в Україні. 5. Взаємозв'язок інтелектуальної власності з іншими правовими сферами.	12	
3	T3	<i>Легітимне набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності</i> 1. Поняття легітимного набуття прав на інтелектуальну власність. 2. Процедури та вимоги для реєстрації об'єктів інтелектуальної власності. 3. Визнання та реалізація прав автора чи винахідника. 4. Передача прав інтелектуальної власності: ліцензії та договори. 5. Обмеження прав власника інтелектуальної власності та їх підстави.	14	
		<i>Разом за ЗМ1</i>	40	
Змістовий модуль 2. Комерціалізація та менеджмент інтелектуальної власності				
4	T4	<i>Інноваційна діяльність та трансфер технологій</i> 1. Поняття інноваційної діяльності та трансферу технологій.	14	

		<p>2. Основні форми та механізми трансферу технологій.</p> <p>3. Управління процесом трансферу технологій.</p> <p>4. Інтелектуальна власність як інструмент підтримки інновацій.</p> <p>5. Вплив трансферу технологій на економічний розвиток.</p>		
5	T5	<p><i>Комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності</i></p> <p>1. Суть і значення комерціалізації інтелектуальної власності.</p> <p>2. Способи комерціалізації: продаж, ліцензування, франчайзинг.</p> <p>3. Етапи та основні принципи комерціалізації.</p> <p>4. Управління ризиками під час комерціалізації.</p> <p>5. Роль інтелектуальної власності у формуванні бізнес-стратегій.</p>	16	
6	T6	<p><i>Управління інтелектуальною власністю в організаціях</i></p> <p>1. Організація процесу управління інтелектуальною власністю.</p> <p>2. Основні функції менеджера з інтелектуальною власністю.</p> <p>3. Стратегічне планування інтелектуальної власності.</p> <p>4. Оцінка вартості об'єктів інтелектуальної власності.</p> <p>5. Захист інтелектуальної власності в бізнесі.</p>	12	
<i>Разом за ЗМ2</i>			42	
Змістовий модуль 3. Охорона та захист інтелектуальної власності				
7	T7	<p><i>Система правової охорони інтелектуальної власності</i></p> <p>1. Міжнародна система правової охорони інтелектуальної власності.</p> <p>2. Міжнародні угоди та їх роль у захисті інтелектуальної власності.</p> <p>3. Види об'єктів, що підлягають правовій охороні.</p> <p>4. Особливості правової охорони в різних країнах.</p> <p>5. Організації, що займаються охороною інтелектуальної власності (ВООІВ, ЄПВ, Укрпатент).</p>	12	
8	T8	<p><i>Захист прав інтелектуальної власності</i></p> <p>1. Способи захисту прав інтелектуальної власності.</p> <p>2. Адміністративні, судові та економічні методи захисту.</p> <p>3. Відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.</p> <p>4. Методи виявлення та протидії порушенням прав інтелектуальної власності.</p> <p>5. Практика захисту інтелектуальної власності в Україні.</p>	14	
9	T9	<p><i>Інтелектуальна власність в умовах глобалізації</i></p> <p>1. Вплив глобалізації на інтелектуальну власність.</p> <p>2. Проблеми захисту інтелектуальної власності в умовах цифрової економіки.</p> <p>3. Роль інтелектуальної власності в міжнародній торгівлі.</p> <p>4. Боротьба з піратством і контрафактною продукцією в умовах глобалізації.</p> <p>5. Виклики та перспективи розвитку інтелектуальної власності в міжнародному контексті.</p>	12	

		<i>Разом за ЗМЗ</i>	38	
Разом :			120	

4.3. Форми контролю та методи оцінювання

Форми роботи: презентація, дискусії, «мозковий штурм», конкурси з практичними завданнями та їх подальше обговорення, проектування бізнес-планів, проектів, проведення творчих заходів, використання мультимедійних комп'ютерних програм.

Групові форми роботи охоплюють тренування в парах без змін або зі зміною партнерів та в малих групах від трьох до п'яти учасників (сам. синхронне виконання вправ і т.п.).

Приклад розрахунку балів для екзамену / заліку

Поточний та періодичний контроль									Індивідуальне самостійне завдання	Підсумковий контроль (екзамен)	Сума балів
Змістовний модуль 1			Змістовний модуль 2			Змістовний модуль 3					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9			
2	2	2	2	2	2	2	2	2			
Контрольна робота за змістовним модулем 1 – 10			Контрольна робота за змістовним модулем 2 – 10			Контрольна робота за змістовним модулем 3 – 10			12	40	100

Підсумковий контроль у формі екзамену проводиться для всіх без винятку здобувачів вищої освіти (незалежно від сумарної кількості балів, отриманих за результатами поточного та/або періодичного контролю за семестр). До підсумкового контролю з навчальної дисципліни допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі види індивідуальних завдань та обов'язкових робіт (лабораторних, практичних тощо), передбачених робочою програмою.

Загальна підсумкова оцінка (сума балів) з кожної навчальної дисципліни, з якої передбачено екзамен, обов'язково складається з оцінки поточного та/або періодичного контролю результатів навчання впродовж семестру та оцінки результатів навчання при проведенні контрольних заходів під час підсумкового контролю. Максимальну кількість балів за поточний та/або періодичний контроль і під час підсумкового контролю визначає викладач, про що вказує у робочій програмі навчальної дисципліни.

Здобувач вищої освіти одержує підсумкову оцінку за залікову навчальну дисципліну, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів. Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів, він повинен виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни. Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він також може виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів підвищити свою підсумкову оцінку з дисципліни.

5. Політики дисципліни

При організації освітнього процесу у Поліському національному університеті здобувачі, викладачі, методисти, адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у Поліському національному університеті, [Положення про навчально-методичне](#)

забезпечення навчальних дисциплін у Поліському національному університеті, Положення про силабус навчальної дисципліни Поліського національного університету, Положення про дистанційне навчання у Поліському національному університеті, Концепції розвитку інклюзивної освіти.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: практичні роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання практичних завдань відбувається із дозволу лектора.

Політика щодо академічної доброчесності: списування під час тестування та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

За порушення академічної доброчесності студенти будуть притягнені до академічної відповідальності у відповідності до положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти Поліського національного університету.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету).

6. Література необхідна для вивчення навчальної дисципліни **Основна (базова):**

1. World Intellectual Property Organization. What is intellectual property? : publication. Geneva : WIPO, 2020. URL: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_450_2020.pdf
2. Законодавчі засади колективного управління авторськими та суміжними правами : наукова стаття. 2020. URL: https://www.lsej.org.ua/4_2020/113.pdf
3. Закон України Про внесення змін до деяких законів України щодо створення національного органу інтелектуальної власності від 16.06.2020 № 703-IX. URL: <https://www.wipo.int/wipolex/en/legislation/details/20315>
4. Закон України Про авторське право і суміжні права від 01.12.2022 № 2811-IX. URL: <https://www.wipo.int/wipolex/en/legislation/details/22385>
5. Закон України Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту прав інтелектуальної власності від 20.03.2023 № 2974-IX. URL: <https://www.wipo.int/wipolex/en/legislation/details/22385>
6. Попова Л. М. Інтелектуальна власність : підручник. Київ, 2021. URL: https://www.fpk.in.ua/images/biblioteka/3bac_pravo/Book_2021_Popova_I_ntelektualna_vlasnist.pdf
7. Авторське право : навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять. Харків : Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2021. URL: <https://library.nlu.edu.ua/senmk/item/2908-avtorske-pravo.html>

8. Мікульонок І. О. Інтелектуальна власність та патентознавство : навчальний посібник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. URL: <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/60663/1/Mikulionok-IVtaPatento-2023.pdf>
9. Система інтелектуальної власності. Авторське право та суміжні права : електронне навчальне видання. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023.
10. Кириченко В., Кириченко Ю., Соколенко Ю. Право інтелектуальної власності : підручник. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2024. URL: <https://eir.zp.edu.ua/bitstreams/ed4d5f8d-aedf-43fb-9af0-0fe57f706f05/download>
11. Харитонova О. І., Ульянова Г. О., Мазуренко С. В. та ін. Права інтелектуальної власності та їх захист : навчально-методичний посібник. Одеса, 2024. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/items/2fb5fb1a-b82b-4c83-8ea3-356689b52849/full>
12. Цифрове середовище і авторське право: використання творів в інтернеті, платформи, контент, обмеження та винятки : навчальний посібник. Київ, 2024.
13. Методичні рекомендації щодо політики у сфері інтелектуальної власності для закладів вищої освіти та наукових установ України. Київ, 2024. URL: https://nipo.gov.ua/wp-content/uploads/2024/01/Metodychni_rekomendatsii_polityka_IV_ZVO_N_U_Ukrainy-web.pdf
14. Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій. Офіційний вебсайт. URL: <https://nipo.gov.ua/>
15. WIPO Lex : база даних законодавства у сфері інтелектуальної власності. URL: <https://www.wipo.int/wipolex/en/>
16. Інтелектуальна власність та патентознавство : підручник / Н. О. Білоусова, Н. В. Гаврушкевич, М. А. Данильченко та ін. : за ред. проф. П. М. Цибульова та доц. А. С. Ромашко. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. 374 с. Режим доступу https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/44252/1/Intelektualna_vlasnist_2021.pdf
17. Ходаківський Є. І. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти [текст] Підручник: 3-тє вид., перероб. та доп. / Є. І. Ходаківський, В. П. Яcobчук, І. Л. Литвинчук. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 504 с. Режим доступу http://ir.polissiauniver.edu.ua/bitstream/123456789/8287/3/Intellectual_property_2017.pdf

Інформаційні ресурси

1. Всесвітня організація інтелектуальної власності (WIPO). Офіційний вебсайт. <https://www.wipo.int>
2. WIPO Lex – база даних законодавства у сфері інтелектуальної власності. <https://www.wipo.int/wipolex>
3. Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ). Офіційний вебсайт. <https://nipo.gov.ua>

4. Міністерство економіки України. Розділ «Інтелектуальна власність». <https://www.me.gov.ua>
5. Верховна Рада України. Законодавство України. <https://zakon.rada.gov.ua>
6. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.
7. Електронні ресурси та наукові фахові видання. <https://www.nbuv.gov.ua>
8. Репозитарії закладів вищої освіти України (навчальні та методичні матеріали з інтелектуальної власності). <https://elar.edu.ua>

Викладач _____

ЯКОБЧУК В. П.

Завідувач кафедри _____

ЯКОБЧУК В. П.